

Legal Alert

Rekomendacja H – nowe zasady działania compliance w bankach

Listopad 2016

Funkcja *compliance* zaczyna odgrywać coraz istotniejszą rolę w gospodarce. Potwierdza to nowelizacja Rekomendacji H dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach. Zmiany wprowadzą szereg nowych obowiązków jednostek zgodności w bankach, jednocześnie funkcja *compliance* otrzyma wiele narzędzi podnoszących jej znaczenie w danej organizacji. W tym Legal Alertcie zaprezentujemy jedynie najistotniejsze postanowienia nowelizacji Rekomendacji H, które powinny zostać wprowadzone w bankach do czerwca 2017 roku.

W dniu 11 października 2016 roku KNF przesłała do publicznych konsultacji projekt zmiany Rekomendacji H. Potrzeba znowelizowania regulacji w tym zakresie zaistniała w związku z szeregiem zmian w przepisach prawnych, jak i standardach określanych przez regulatorów.

Głównym założeniem nowelizacji Rekomendacji H jest oparcie systemu kontroli wewnętrznej na anglosaskim modelu *internal control system*. W praktyce oznacza to konieczność działania trzech linii obrony w banku, składających się z: pierwszej linii – w postaci operacyjnego zarządzania ryzykiem, drugiej – w postaci komórki zgodności z prawem oraz trzeciej linii – w formie audytu wewnętrznego. Zaprezentowane podejście powoduje wzrost znaczenia komórki do spraw zgodności w bankach.

Funkcja systemu kontroli wewnętrznej w banku

W ramach nowelizacji Rekomendacji H wskazano wprost na mechanizmy kontrolne oraz mechanizmy niezależnego monitorowania funkcji banku. Modelowo powinny one obejmować weryfikację bieżącą i testowanie. Procesy te oparto o tzw. monitorowanie poziome, realizowane przez I, II oraz III linię obrony oraz pionowe, wykonywane przez II linię obrony. Na tym etapie prac nie jest jasne, w jaki sposób należy rozumieć testowanie poziome w ramach II linii obrony, a w szczególności, czy miałyby to być kontrola funkcjonalna wykonywana przez przełożonych, czy też wzajemna kontrola jednostek zaliczanych do II linii obrony – np. kontrola komórki zgodności przeprowadzana przez jednostkę ryzyka. Co istotne, w testowaniu pionowym przestrzeganie kluczowych mechanizmów kontrolnych powinno zapewniać działanie banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami. Te trzy kryteria w praktyce powodują możliwość zastosowania bardzo szerokiej interpretacji zakresu obowiązków nakładanych na komórkę zgodności, obejmującej obszary dotychczas niepodlegające testowaniu, np. zagadnienia podatkowe. Wyniki testowania pionowego objęte będą obowiązkiem raportowania, którego na tym etapie prac nie przewidziano dla testowania poziomego.

W zakresie wypełniania funkcji kontroli wewnętrznej wprost wskazano na konieczność posiadania oraz stosowania matrycy funkcji kontroli. Mechanizmy kontrolne powinny zapobiegać nieprawidłowościom, wykrywać je oraz korygować. Banki będą mogły stosować mechanizmy kontrolne automatyczne, półautomatyczne i manualne. Przy czym konieczne będzie

Kontakt

Paweł Kuskowski
Of Counsel
T: +48 22 50 50 716
pawel.kuskowski
@eversheds.pl

Paweł Dudójc
Lawyer
T: +48 22 50 50 738
pawel.dudojc
@eversheds.pl

Zobacz nasze blogi

IP w sieci
Kodeks w pracy
EuroZamówienia
Przepis na energetykę
PrawoMówni
Lepsza taktyka

Zapisz się na nasz newsletter

Otrzymuj cykliczne informacje o ważnych zmianach w prawie oraz organizowanych przez nas szkoleniach i konferencjach

Śledź nas w social media

LinkedIn
Twitter
Facebook

eversheds.pl

unikanie stosowania wyłącznie manualnych mechanizmów. Nowelizacja Rekomendacji H określa również główne rodzaje mechanizmów kontrolnych, nie tworzy jednak zamkniętego katalogu w tym zakresie.

Zapewnienie zgodności

Warto odnotować, iż Rekomendacja H w znowelizowanej formie nakazuje przyznanie komórce *compliance* uprawnień i obowiązków, jak również zapewnienie niezależności oraz odpowiedniego statusu kierującemu tą komórką. Osoba taka będzie mogła działać w oparciu o katalog minimalnych uprawnień, które powinien zapewnić jej bank. Zbiór ten nie ma jednak charakteru zamkniętego, a stanowi raczej minimalny standard kompetencyjny. Uprawnienia te obejmują np. prawo do uzyskania pomocy od pracowników odpowiednich komórek organizacyjnych banku w zakresie koniecznym do wykonywania zadań komórki zgodności. Postanowienie to może mieć konkretny wymiar praktyczny, bowiem zdaje się sugerować możliwość uczestniczenia pracowników innych jednostek organizacyjnych banku w czynnościach testowania pionowego realizowanych przez komórkę zgodności.

Osoby kierujące jednostką *compliance* powinny być również odpowiednio wynagradzane, co wymaga ustalenia płac na poziomie nieodbiegającym od poziomu wynagrodzeń osób pełniących kluczowe funkcje w banku. Na dodatek określono minimalny zakres obowiązków kierownika oraz pracownika komórki zgodności. Jednocześnie wskazano, iż unikać należy obarczania komórki zgodności odpowiedzialnością za całość funkcji zapewnienia zgodności, z pominięciem pozostałych jednostek.

Rekomendacja H określa także przykładowy zakres bieżącej weryfikacji pionowej oraz testowania pionowego. Obowiązki z obszaru weryfikacji pionowej będą mogły zostać powierzone innym niż komórka zgodności jednostkom. W takim przypadku konieczne będzie dokonywanie weryfikacji identyfikacji i oceny ryzyka braku zgodności, a ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem *compliance* poniesie komórka zgodności. Ujęcie takie może być mylące w kontekście postulatu nieobarczania odpowiedzialnością za ryzyko braku zgodności wyłącznie komórki zgodności.

Znaczenie projektowanych zmian

Zasygnalizowane zmiany Rekomendacji H z jednej strony wprowadzą szereg nowych obowiązków jednostek zgodności w bankach, z drugiej strony funkcja *compliance* otrzyma wiele narzędzi podnoszących jej znaczenie w danej organizacji. Należy sądzić, iż efektywne wykonywanie zadań powierzanych *compliance* stanie się łatwiejsze, a otoczenie regulacyjne określające ich wykonywanie bardziej przejrzyste.

Jednocześnie rekomendujemy monitorowanie ewentualnych zmian w projekcie nowelizacji H, jakie mogą zajść na skutek konsultacji publicznych prowadzonych przez KNF. W ramach procesu konsultacji uwagi do ww. projektu zgłosiło Stowarzyszenie Compliance Polska, którego przewodniczącym jest Paweł Kuskowski, Szef Praktyki Ryzyka Regulacyjnego i Compliance w kancelarii prawnej Wierzbowski Eversheds.